TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. spalio 29 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Direktyva 93/13/EEB — Hipoteka užtikrinta paskolos sutartis — Nesąžiningos sąlygos — Išieškojimo procedūra — Prieštaravimas — Naikinamieji terminai“

Byloje C-8/14

dėl *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de Martorell* (Martorelio pirmosios instancijos teismas Nr. 4, Ispanija) 2013 m. spalio 28 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. sausio 10 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

BBVA SA, buvusi *Unnim Banc SA*,

prieš

Pedro Peñalva López,

Clara López Durán,

Diego Fernández Gabarro

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, teisėjai F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits (pranešėjas) ir S. Rodin,

generalinis advokatas M. Szpunar,

Posėdžio sekretorė M. Ferreira,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. vasario 11 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— BBVA SA, buvusios *Unnim Banc SA*, atstovaujamos *abogados* J. Rodríguez Cárcamo ir B. García Gómez,

— P. Peñalva López, C. López Durán ir D. Fernández Gabarro, atstovaujamų *abogados* M. Alemany Canals, A. Martínez Hiruela, T. Moreno ir A. Davalos,

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos M. J. García-Valdecasas Dorrego,

— Europos Komisijos, J. Baquero Cruz ir M. van Beek,

* Proceso kalba: ispanų.

susipažinęs su 2015 m. gegužės 13 d. teismo posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 288) 6 ir 7 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant BBVA SA, buvusios *Unnim Banc SA* (toliau – BBVA), ginčą su D. Fernández Gabarro, P. Peñalva López ir C. López Durán dėl pastarųjų pateikto prieštaravimo dėl išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto – automobilio stovėjimo aikštelės ir sandėlio.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės nustato, kad nesąžiningos sąlygos[,] naudojamos sutartyje, kurią pardavėjas ar tiekėjas sudaro su vartotoju[,] taip, kaip numatyta jų nacionalinės teisės aktuose, nebūtų privalomos vartotojui ir kad sutartis ir toliau būtų šalims privaloma tomis sąlygomis, jei ji gali išlikti be nesąžiningų nuostatų.“

4 Šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Valstybės narės užtikrina, kad vartotojų ir konkurentų naudai egzistuotų pakankamos ir veiksmingos priemonės, užkertančios kelią nuolatiniam nesąžiningų sąlygų naudojimui sutartyse, pardavėjų ar tiekėjų sudaromose su vartotojais.“

Ispanijos teisė

5 2013 m. gegužės 14 d. Įstatymas Nr. 1/2013 dėl priemonių, skirtų skolininkų, kurių skoliniai įsipareigojimai užtikrinti hipoteka, apsaugai sustiprinti, skolos restruktūrizavimo ir socialinio būsto nuomos (*Ley 1/2013, de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de deuda y alquiler social*; BOE, Nr. 116, 2013 m. gegužės 15 d., p. 36373) iš dalies pakeitė 2000 m. sausio 7 d. Civilinio proceso kodeksą (*Ley de enjuiciamiento civil*; BOE, Nr. 7, 2000 m. sausio 8 d., p. 575), o šis buvo iš dalies pakeistas 2013 m. birželio 28 d. Dekretu įstatymu Nr. 7/2013 dėl skubių finansinių ir biudžeto priemonių, skatinančių mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas (*decreto-ley 7/2013, de medidas urgentes de naturaleza tributaria, presupuestarias y de fomento de la investigación, el desarrollo y la innovación*; BOE, Nr. 155, 2013 m. birželio 29 d., p. 48767, toliau – Civilinio proceso kodeksas).

6 Įstatymo Nr. 1/2013 ketvirtoji pereinamojo laikotarpio nuostata (toliau – ginčijama pereinamojo laikotarpio nuostata) susijusi su vykdymo procedūromis, pradėtomis, bet nebaigtomis iki Įstatymo Nr. 1/2013 įsigaliojimo. Ši nuostata suformuluota taip:

„1. Šiuo įstatymu padaryti [Civilinio proceso kodekso] pakeitimai taikomi iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtose išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūrose tik tiems vykdymo veiksmams, kurie dar neatlikti.

2. Bet kuriuo atveju šio įstatymo įsigaliojimo dieną vykstančiose vykdymo procedūrose, kuriose pasibaigė [Civilinio proceso kodekso] 556 straipsnio 1 dalyje numatytas 10 dienų prieštaravimo terminas, skolininkai gali per naikinamąjį vieno mėnesio terminą pateikti specialųjį atskirąjį prieštaravimą, remdamiesi naujais [Civilinio proceso kodekso] 557 straipsnio 1 dalies 7 punkte ir 695 straipsnio 1 dalies 4 punkte numatytais prieštaravimo pagrindais.

Naikinamasis vieno mėnesio terminas skaičiuojamas nuo kitos dienos, kai įsigalioja šis įstatymas, o šalių prieštaravimo pareiškimas sustabdo procedūros eigą iki tol, kol bus išspręstas šis klausimas, kaip numatyta [Civilinio proceso kodekso] 558 ir paskesniuose ir 695 straipsniuose.

Ši pereinamojo laikotarpio nuostata taikoma visoms vykdymo procedūroms, kurios nėra pasiekusios to etapo, kai įgijėjui perduodamas nekilnojamasis turtas, kaip numatyta [Civilinio proceso kodekso] 675 straipsnyje.

3. Be to, tose vykdymo procedūrose, kuriose įsigaliojus šiam įstatymui jau buvo prasidėjęs [Civilinio proceso kodekso] 556 straipsnio 1 dalyje numatytas 10 dienų prieštaravimo terminas, skolininkams suteikiamas toks pats naikinamasis vieno mėnesio terminas pareikšti prieštaravimui, pagrįstam kuriuo nors iš [Civilinio proceso kodekso] 557 ir 695 straipsniuose numatytų prieštaravimo pagrindų.

4. Pranešimo ir šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytų terminų skaičiavimo tikslais šios nuostatos paskelbimas prilygsta visiškam ir tinkamam pranešimui, ir jokiu atveju nėra būtina tuo tikslu priimti formalaus sprendimo.“

7 Civilinio proceso kodekso 556 straipsnio l dalis suformuluota taip:

„Jei vykdytinas dokumentas yra teismo ar arbitražo sprendimas dėl skolos priteisimo arba mediacijos susitarimas, skolininkas turi teisę per 10 dienų nuo pranešimo apie nutartį dėl priverstinio vykdymo gavimo pateikti rašytinį prieštaravimą dėl jos, remdamasis tuo, kad jau sumokėjo arba įvykdė teismo sprendimą, arbitražinį sprendimą ar susitarimą, ir privalo tai pagrįsti dokumentais.

Prieštaravimas taip pat gali būti pateiktas remiantis tuo, kad baigėsi priverstinio vykdymo naikinamasis terminas arba kad siekdamos išvengti vykdymo šalys sudarė taikos sutartį ar susitarimą, su sąlyga, kad jis patvirtintas viešu dokumentu.“

8 Pagal Civilinio proceso kodekso 557 straipsnį, susijusį su prieštaravimo dėl išieškojimo, pagrįsto kitais dokumentais nei teismo ar arbitražo teismo sprendimai, procedūra:

„1. Jeigu nurodymas pradėti vykdymą išduotas dėl dokumentų, nurodytų 517 straipsnio 2 dalies 4, 5, 6 ir 7 punktuose, ir dėl kitų vykdytinų dokumentų, nurodytų 517 straipsnio 2 dalies 9 punkte, skolininkas gali pirmesniame straipsnyje numatyta tvarka per nustatytą terminą pareikšti prieštaravimą tik jeigu nurodo vieną iš šių pagrindų:

<...>

7° Dokumente yra nesąžiningų sąlygų.

2. Jeigu pateikiamas pirmesnėje dalyje nurodytas prieštaravimas, teismo pareigūnas sustabdo išieškojimą, taikydamas proceso organizavimo priemonę.“

9 Civilinio proceso kodekso 695 straipsnio 1 dalies 4 punkte ir 2 dalyje nustatyta:

„Vykstant šiame skyriuje nurodytoms procedūroms skolininkas gali pareikšti prieštaravimą dėl išieškojimo tik remdamasis tokiais pagrindais:

<...>

(4) nesąžininga sutarties sąlyga, kuria remiantis išieškoma arba apskaičiuojama mokėtina suma.

2. Pareiškus prieštaravimą pagal ankstesnę šio straipsnio dalį teismo pareigūnas sustabdo išieškojimą ir nurodo šalims atvykti į nutartį dėl išieškojimo priėmusį teismą. Šaukimas į teismą turi būti pateiktas bent 15 dienų iki atitinkamo teismo posėdžio. Per šį posėdį teismas išklauso šalis, priima teikiamus dokumentus ir antrą dieną priima tinkamą sprendimą nutarties forma.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

10 BBVA pradėjo išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūrą prieš D. Fernández Gabarro, P. Peñalva López ir C. López Durán iki Įstatymo Nr. 1/2013 įsigaliojimo dienos – 2013 m. gegužės 15 d. Tą dieną procedūra dar nebuvo baigta. Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad šis išieškojimas susijęs su automobilio stovėjimo aikštele ir sandėliu.

11 2013 m. birželio 17 d., pasibaigus ginčijamoje pereinamojo laikotarpio nuostatoje numatytam vieno mėnesio terminui specialiajam prieštaravimui dėl išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto pareikšti, atsakovai pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme tvirtino, kad šioje nuostatoje nustatytas naikinamasis terminas prieštarauja Direktyvai 93/13.

12 Pirma, vieno mėnesio naikinamasis terminas, per kurį galima nurodyti vykdomojo dokumento sąlygų nesąžiningumą, yra nepakankamas teismams, kurie turi *ex officio* tikrinti vykdytina hipoteka užtikrintų paskolos ar kredito sutarčių turinį, ir juo labiau vartotojams, kurie prireikus turi užginčyti šiose sutartyse esančių sąlygų nesąžiningumą.

13 Antra, atsakovai pagrindinėje byloje teigia, kad tiek, kiek pagal ginčijamos pereinamojo laikotarpio nuostatos 4 dalį vieno mėnesio naikinamasis terminas pradedamas skaičiuoti nuo pranešimo momento, būtent įstatymo paskelbimo oficialiajame leidinyje, o ne individualaus pranešimo, vartotojams labai sudėtinga kreiptis į teismą, net jeigu jie gauna teisinę pagalbą.

14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, jog tam, kad galėtų priimti sprendimą nagrinėjamoje byloje, būtina, kad Teisingumo Teismas atsakytų į klausimą, kaip suderinti procesinių terminų imperatyvumo principą, glaudžiai susijusį su teisinio saugumo principu, ir *ex officio* vartotojo apsaugą, kuri laiko atžvilgiu neribota, taikant tokias priemones – nesąžiningos sąlygos pripažinimą visiškai negaliojančia ir jos pašalinimą iš sutarties, kaip numatyta Direktyvoje 93/13, Teisingumo Teismo išaiškintoje neseniai paskelbtoje savo praktikoje.

15 Šiomis aplinkybėmis *Juzgado de Primera Instancia nº 4 de Martorell* (Martorelio pirmosios instancijos teismas Nr. 4) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Įstatymo Nr. 1/2013 ketvirtojoje pereinamojo laikotarpio nuostatoje nustatytas vieno mėnesio terminas turi būti laikomas prieštaraujančiu Direktyvos 93/13 6 ir 7 straipsniams?“

Dėl prejudicinio klausimo

16 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 93/13 6 ir 7 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jie draudžia tokią nacionalinę pereinamojo laikotarpio nuostatą, kaip ginčijama pereinamojo laikotarpio nuostata, pagal kurią vartotojams, prieš kuriuos iki įstatymo, kuriame yra minėta nuostata, įsigaliojimo dienos buvo pradėta ir šią dieną dar nebuvo užbaigta išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūra, nustatytas

naikinamasis vieno mėnesio terminas, skaičiuojamas nuo kitos dienos po šio įstatymo paskelbimo, per kurį jie gali pareikšti prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo, grindžiamą tariamu sutarties sąlygų nesąžiningumu.

17 Atsakant į šį klausimą pirmiausia reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką Direktyva 93/13 nustatyta apsaugos sistema pagrįsta idėja, kad vartotojo padėtis yra silpnesnė nei pardavėjo ar tiekėjo tiek dėl galimybių derėtis, tiek dėl informacijos lygio (Sprendimo *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, 44 punktas ir Sprendimo *Sánchez Morcillo ir Abril García*, C-169/14, EU:C:2014:2099, 22 punktas).

18 Atsižvelgiant į tokią silpnesnę padėtį, Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad nesąžiningos sąlygos vartotojams neprivalomos. Tai yra imperatyvi nuostata, kuria formalią pusiausvyrą, sutartimi nustatytą tarp sutarties šalių teisių ir pareigų, siekiama pakeisti realia pusiausvyra, galinčia atkurti sutarties šalių lygybę (Sprendimo *Banco Español de Crédito*, C-618/10, EU:C:2012:349, 40 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

19 Be to, atsižvelgiant į viešojo intereso – vartotojų, kurių padėtis silpnesnė, apsaugos – pobūdį ir svarbą, minėtos direktyvos 7 straipsnio 1 dalimi valstybės narės įpareigojamos numatyti pakankamas ir veiksmingas priemones, užkertančias kelią nuolatiniam nesąžiningų sąlygų naudojimui sutartyse, pardavėjų ar tiekėjų sudaromose su vartotojais (Sprendimo *Banco Español de Crédito*, C-618/10, EU:C:2012:349, 68 punktas; Sprendimo *Kásler ir Káslerné Rábai*, C-26/13, EU:C:2014:282, 78 punktas ir Sprendimo *Unicaja Banco ir Caixabank*, C-482/13, C-484/13, C-485/13 ir C-487/13, EU:C:2015:21, 30 punktas).

20 Teisingumo Teismas pažymėjo, kad nacionalinėms vykdymo procedūroms, kaip antai išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūroms, taikomi jo praktikoje įtvirtinti su veiksminga vartotojų apsauga susiję reikalavimai (Sprendimo *Sánchez Morcillo ir Abril García*, C-169/14, EU:C:2014:2099, 25 punktas).

21 Siekiant atsižvelgti į šią praktiką, o konkrečiau – paskelbtą Sprendimą *Aziz* (C-415/11, EU:C:2013:164), Įstatymu Nr. 1/2013 buvo pakeisti, be kita ko, Civilinio proceso kodekso straipsniai, susiję su išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūra. Nuo šiol, skolininkui per įprastinį dešimties dienų terminą nuo nurodymo pradėti išieškojimą pranešimo pareiškus sutarties sąlygos nesąžiningumu grindžiamą prieštaravimą dėl vykdymo, išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūra gali būti sustabdyta, kol bus išnagrinėtas prieštaravimas.

22 Šio įstatymo pakeitimo kontekste ginčijama pereinamojo laikotarpio nuostata siekiama atsižvelgti į tas vykdymo procedūras, kurios Įstatymo Nr. 1/2013 įsigaliojimo dieną tebevyko ir kuriose 10 dienų prieštaravimo terminas buvo prasidėjęs arba pasibaigęs. Kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 34 punkte, nors Teisingumo Teismo sprendimai galioja *ex tunc*, taigi nuo išaiškintos nuostatos įsigaliojimo dienos, Ispanijos įstatymų ledėjas manė esant būtina nustatyti pereinamojo laikotarpio termino mechanizmą, kad ir vartotojai, prieš kuriuos pradėta priverstinio vykdymo procedūra, turėtų procesinę galimybę per Ispanijos įstatymo leidėjo nustatysimą terminą pareikšti specialų atskirąjį prieštaravimą, grindžiamą, be kita ko, nesąžiningų sąlygų buvimu.

23 Reikia įvertinti, ar, o prireikus – kiek, Direktyva 93/13, kaip ji išaiškinta Teisingumo Teismo praktikoje, visų pirma išplėtotoje nuo Sprendimo *Aziz* (C-415/11, EU:C:2013:164), draudžia Ispanijos įstatymų leidėjo Įstatymu Nr. 1/2013 nustatytą pereinamojo laikotarpio termino mechanizmą.

24 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, nesant nacionalinių priverstinio vykdymo mechanizmų suderinimo, nustatyti leistino prieštaravimo termino per išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūrą tvarką tenka pagal šių valstybių vidaus teisės sistemą, vadovaujantis valstybių narių procesinės autonomijos principu. Tačiau Teisingumo Teismas pažymėjo, kad ši tvarka turi tenkinti dvigubą sąlygą, būtent – ji neturi būti mažiau palanki nei reglamentuojanti panašias situacijas, kurioms taikoma vidaus teisė

(lygiavertiškumo principas), ir dėl jos neturi tapti praktiškai neįmanoma ar pernelyg sudėtinga pasinaudoti Sąjungos teise vartotojams suteiktomis teisėmis (veiksmingumo principas) (Sprendimo *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, 50 punktas ir Sprendimo *Barclays Bank*, C-280/13, EU:C:2014:279, 37 punktas).

25 Pirma, dėl lygiavertiškumo principo reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas neturi jokių duomenų, galinčių kelti abejonių dėl ginčijamos pereinamojo laikotarpio nuostatos suderinamumo su šiuo principu.

26 Antra, dėl veiksmingumo principo Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad kiekvienas atvejis, kai kyla klausimas, ar dėl nacionalinės procesinės nuostatos Sąjungos teisę taikyti tampa neįmanoma arba pernelyg sudėtinga, turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į šios nuostatos vaidmenį visame procese, jo eigą ir ypatumus įvairiose nacionalinėse institucijose. Turint tai omenyje, reikia atsižvelgti į principus, kuriais grindžiama nacionalinė teismų sistema, pavyzdžiui, teisės į gynybą apsaugos, teisinio saugumo ir sklandaus proceso principus. (Sprendimo *Sánchez Morcillo ir Abril García*, C-169/14, EU:C:2014:2099, 34 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

27 Į šiuos minėtoje teismo praktikoje nurodytus aspektus turi būti atsižvelgta analizuojant pagrindinėje byloje ginčijamo termino ypatybes. Kaip savo išvados 45 punkte pažymėjo generalinis advokatas, ši analizė turi apimti du aspektus, būtent – įstatymų leidėjo nustatyto naikinamojo termino trukmę ir šio termino pradžios momentą.

28 Pirma, kalbant apie termino trukmę, reikia pažymėti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką tai, kad teisinio saugumo sumetimais nustatomi protingi naikinamieji terminai ieškiniui pareikšti, atitinka Sąjungos teisę. Iš tiesų dėl tokių naikinamųjų terminų naudojimasis Sąjungos teisėje nustatytomis teisėmis netampa praktiškai neįmanomas arba pernelyg sudėtingas (Sprendimo *Asturcom Telecomunicaciones*, C-40/08, EU:C:2009:615, 41 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

29 Teisingumo Teismas taip pat yra konstatavęs, kad suteikto laiko turi realiai pakakti, kad suinteresuotieji asmenys galėtų parengti ir pateikti veiksmingą skundą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Samba Diouf*, C-69/10, EU:C:2011:524, 66 punktą).

30 Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad pereinamojo laikotarpio nuostata vieno mėnesio trukmės terminas išimties tvarka nustatytas siekiant užtikrinti, kad vartotojai – atsakovai vykstančioje vykdymo procedūroje, kurioje įprastinis 10 dienų terminas prieštaravimui pareikšti jau yra prasidėjęs arba pasibaigęs, turėtų galimybę per šią procedūrą nurodyti naują prieštaravimo pagrindą, kuris atitinkamos teisminės procedūros pradėjimo momentu dar nebuvo numatytas.

31 Todėl manytina, kad, atsižvelgiant į ginčijamos pereinamojo laikotarpio nuostatos vietą visoje išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūroje, vieno mėnesio naikinamasis terminas specialiam atskirajam prieštaravimui pareikšti iš principo neatrodo realiai nepakankamas veiksmingam skundui parengti ir pateikti, taigi yra protingas ir proporcingas, atsižvelgiant į susijusias teises ir interesus.

32 Vadinasi, ginčijama pereinamojo laikotarpio nuostata, kiek ji susijusi su vartotojui suteiktu terminu prieštaravimui pareikšti per išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūrą, tebevykstančią Įstatymo Nr. 1/2013 įsigaliojimo momentu, negali būti laikoma pažeidžiančia veiksmingumo principą.

33 Antra, dėl antrojo pagrindinėje byloje ginčijamo termino ypatybių aspekto, susijusio su įstatymų leidėjo pasirinktu termino pradžios momentu, reikia nurodyti tokius argumentus.

34 Visų pirma, neginčijama, kad Įstatymas Nr. 1/2013, kurio dalį sudaro ginčijama pereinamojo laikotarpio nuostata, įtvirtina visuotinai taikomas įstatymo galią turinčias teisės normas. Šis įstatymas įsigaliojo jo paskelbimo *Boletín Oficial del Estado* dieną.

35 Įstatymu Nr. 1/2013 siekta suteikti didesnę piliečių apsaugą įvairiose su hipotekos paskolomis susijusiose situacijose; tuo tikslu joje aiškiai numatyta vartotojų, kurie šio įstatymo įsigaliojimo dieną yra skolininkai vykstančioje į jų turtą nukreiptoje priverstinio vykdymo procedūroje, apsauga.

36 Šiems vartotojams prieš juos pradėtos vykdymo procedūros pradėjimo dieną individualiu pranešimu, kuris jiems adresuotas asmeniškai, buvo pranešta apie jų teisę pareikšti prieštaravimą dėl vykdymo per 10 dienų terminą nuo šio pranešimo.

37 Tačiau šiame pranešime, kurio data ankstesnė nei Įstatymo Nr. 1/2013 įsigaliojimo diena, nebuvo informacijos apie šių vartotojų teisę pareikšti prieštaravimą dėl vykdymo, grindžiamą sutarties, kuria remiantis išduotas vykdomasis dokumentas, sąlygos nesąžiningumu, nes tokia galimybė Civilinio proceso kodekso 557 straipsnio 1 dalies 7 punkte buvo nustatyta tik priėmus Įstatymą Nr. 1/2013.

38 Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant, be kita ko, į teisės į gynybą, teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principus, vartotojai negalėjo pagrįstai tikėtis, kad jiems bus suteikta nauja galimybė pareikšti atskirąjį prieštaravimą, jeigu jiems apie tai nebuvo pranešta tokiu pačiu procesiniu būdu, kokiu jie gavo pirminę informaciją.

39 Todėl ginčijama Įstatymo Nr. 1/2013 pereinamojo laikotarpio nuostata, kiek ja numatyta, kad naikinamasis terminas šioje byloje pradedamas skaičiuoti, nors susijusiems vartotojams asmeniškai nepranešta apie galimybę nurodyti naują prieštaravimo pagrindą per vykdymo procedūrą, kuri prasidėjo dar iki šio įstatymo įsigaliojimo, negali užtikrinti, kad šiuo terminu bus visapusiškai pasinaudota, taigi ir veiksmingai pasinaudota ginčijamu įstatymo pakeitimu pripažinta nauja teise.

40 Iš tiesų, atsižvelgiant į procedūros eigą, ypatumus ir sudėtingumą, taip pat į taikytinus teisės aktus, yra didelė rizika, kad šis terminas pasibaigs susijusiems vartotojams nespėjus veiksmingai ir naudingai apginti savo teisių teisme būtent dėl to, kad jie realiai nežino apie tikslią šių teisių apimtį ar jos nesupranta (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, 58 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

41 Todėl darytina išvada, kad ginčijama pereinamojo laikotarpio nuostata pažeidžia veiksmingumo principą.

42 Atsižvelgiant į šiuos argumentus, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 93/13 6 ir 7 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jie draudžia tokią nacionalinę pereinamojo laikotarpio nuostatą, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, pagal kurią vartotojams, prieš kuriuos iki įstatymo, kuriame yra minėta nuostata, įsigaliojimo dienos buvo pradėta ir šią dieną dar nebuvo užbaigta išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūra, nustatytas naikinamasis vieno mėnesio terminas, skaičiuojamas nuo kitos dienos po šio įstatymo paskelbimo, per kurį jie gali pareikšti prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo, grindžiamą tariamu sutarties sąlygų nesąžiningumu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

43 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais 6 ir 7 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jie draudžia tokią nacionalinę pereinamojo laikotarpio nuostatą, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, pagal kurią

vartotojams, prieš kuriuos iki įstatymo, kuriame yra minėta nuostata, įsigaliojimo dienos buvo pradėta ir šią dieną dar nebuvo užbaigta išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūra, nustatytas naikinamasis vieno mėnesio terminas, skaičiuojamas nuo kitos dienos po šio įstatymo paskelbimo, per kurį jie gali pareikšti prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo, grindžiamą tariamu sutarties sąlygų nesąžiningumu.

Parašai.